

Poznámka ke vztahu výzkumných otázek a otázek pro rozhovor

Výzkumné otázky a otázky **pro rozhovor** jsou dvě velmi **odlišné** věci, které nelze zaměňovat. Pokud se přistihnete, že místo výzkumných otázek píšete otázky pro rozhovor, **zadržte!** V tu chvíli je totiž něco zcela špatně. Mezi výzkumnými otázkami a otázkami pro rozhovor sice existuje vztah, avšak je to vztah velmi dalece zprostředkovaný, a tedy nepřímý.

Co tedy jsou výzkumné otázky?

Jsou to otázky vycházející z teorie a týkají se **teoretického problému**, který zkoumáme. Rozkládají teoretický problém do podoby několika dílčích otázek, jejichž jednotlivé postupné zodpovězení povede k vyřešení celku problému. Jinými slovy, výzkumné otázky rozkládají problém na dílčí zvládnutelné části, a umožňují tak jeho postupné systematické řešení. Jsou to, obrazně řečeno, dílčí orientační body na cestě k vyřešení problému, a jsou to všechny body, přes které je třeba projít, aby bylo možné dosáhnout cíle cesty. Například může jít o otázky po dynamice státní moci a rezistence vůči ní v období normalizace, a řešené v kontextu každodennosti. Tyto otázky jsou v projektu dále na úrovni 3 specifikovány do podoby, kterou nabývají v kontextu terénu jako otázky po obcházení moci a ukrývání se před ní v mimikrách loajality v případě lidí praktikujících jógu v období normalizace. Ničeho jiného se výzkumné otázky netýkají.

Jak souvisí **výzkumné** otázky s otázkami **pro rozhovor?**

Odpověď na výzkumné otázky nacházíte v procesu **analýzy dat**. K tomu potřebujete mít ta data. Ta data musí být dostatečně bohatá na to, aby vám umožnila prostřednictvím jejich analýzy dospět k odpovědi na **výzkumné otázky**, a tím vyřešit zkoumaný **problém**. Ta data získáváte pomocí rozhovorů, etnografie, pročitáním pramenné literatury (včetně archivních dokumentů) aj. **Strategie** pro vedení rozhovorů tedy musí být promyšlena tak, abyste skutečně získali dostatečně bohatá data.

Součástí strategie rozhovoru je **a) způsob, jakým bude rozhovor veden** - třeba AUTOBIOGRAFICKÉ VYPRÁVĚNÍ, tedy typ NARATIVNÍHO rozhovoru - a **b) pomocný seznam**

témat (formulovaný třeba i jako otázky), který slouží pouze jako **podpora paměti** pro toho, kdo vede rozhovor, aby neopomněl některé téma důležité pro řešení výzkumného problému. Je to osobní pomůcka, skutečně jen podpora paměti bránící před opomenutím důležitých témat, žádný návod, jak klást otázky. Já tomu říkám prostě **check-list** - kontrolní seznam.

Revision #2

Created 12 May 2023 19:40:54 by Mgr. Milan Fujda Ph.D.

Updated 14 May 2023 23:06:28 by Mgr. Milan Fujda Ph.D.